

ПРАВИЛНИК ЗА УЧЕБНАТА ДЕЙНОСТ

В ПУ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“

Правилникът е приемен с решение на Академичния съвет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, протокол № 23 от 21.12.2017 год., изменен с решение на Академичния съвет от 25.03.2019 г., изменен с решение на Академичния съвет от 26.10.2020 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този правилник урежда организацията и управлението на учебната дейност в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

(2) Правилникът е разработен в съответствие с изискванията на Закона за висше образование (ЗВО), Правилника за устройството и дейността на ПУ, Закона за развитие на академичния състав на Република България, ППЗРАСРБ и правилника за приложение на ЗРАСРБ на ПУ и други действащи нормативни актове.

(3) Правилникът се прилага за обучаващите се в Университета независимо от реда за техния прием.

(4) Правилникът има за цел да осигури на всеки обучаем в Университета условия за получаване на качествено образование и достигане на високо равнище на професионална квалификация.

(5) Правилникът се приема от Академичния съвет (АС) на ПУ. Изменения и допълнения в него могат да се правят с решение на АС.

Чл. 2. Университетът ежегодно организира и провежда обучение на студенти и докторанти по акредитирани професионални направления, специалности и форми на обучение съгласно утвърдения от Министерския съвет на Република България план за прием.

Чл. 3. Обучение по специалност в акредитирано професионално направление се организира с решение на Академичния съвет по мотивирано предложение на факултетните съвети при спазване на държавните изисквания за придобиване на образователно-квалификационна степен, отчитане на тенденциите в пазарното търсене на специалисти и осигурени:

1. учебна материално-техническа и информационна база;

2. академичен състав, от който хабилитираните лица по основно трудово правоотношение осигуряват лекционните курсове на не по-малко от 70% от учебните дисциплини по учебния план;

3. утвърдена по установения ред учебна документация;

4. финансиране.

Чл. 4. Във връзка с този правилник, с решение на АС всяка учебна година се издават:

(1) Кандидатстудентски справочник за прием на студенти за обучение в образователно-квалификационна степен "бакалавър" и в образователно-квалификационна степен "магистър" след придобито средно образование.

(2) Справочник за прием на студенти за обучение в образователно-квалификационната степен "магистър" след придобито висше образование.

(3) Правила за организация на учебния процес.

(4) График на учебния процес, определящ началото и края на всеки семестър или цикъл очни занятия и на изпитните сесии, ваканциите и неучебните дни. Заповедта се

издава от ректора в началото на учебната година. По изключение, изменения в графика се внасят по реда на приемането му.

Чл. 5. Приемът на студенти и докторанти се извършва при спазване на българското законодателство и вътрешните актове на Университета.

Глава втора

ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ В ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „БАКАЛАВЪР“ И „МАГИСТЪР“ СЛЕД СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 6. (1) Условията за прием на завършилите средно образование български граждани, както и на граждани на друга държава – членка на Европейския съюз или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство за студенти в Университета се определят ежегодно в справочник на кандидат-студентата и се оповестяват на интернет-страницата на Университета до 20 февруари.

(2) Приемането на студенти в Университета се извършва, както следва:

а) чрез полагане на конкурсни изпити (от предварителни или от редовна сесия). Видът на конкурсните изпити за всяка специалност и начинът за провеждането им се определят ежегодно с решение на Академичния съвет.

б) с оценки от държавни зрелостни изпити по дисциплини, съответстващи на балообразуващите оценки за съответните специалности, положени не по-рано от 2008 г.;

в) с оценки от международни изпити по чужд език (удостоверено със сертификат) и различни състезания и форуми с конкурсен характер по предмет, съответстващ на конкурсен изпит в Университета и проведени в годината на кандидатстване, които се признават за конкурсен изпит за определени специалности.

(3) Без конкурсен изпит се приемат кандидат-студенти, лауреати на национални и международни олимпиади, завършващи средно образование в годината, в която се провежда олимпиадата, носители на медали от олимпийски, световни и европейски първенства, когато конкурсният изпит за желаната от тях специалност съответства на предмета на олимпиадата или дисциплината на първенството.

(4) Кандидат-студенти, успешно положили в годината на кандидатстване конкурсен изпит в друго висше училище, могат да участват в разпределението на незаетите места.

(5) При облекчени условия и по ред, определени в Правилника за устройството и дейността на Пловдивския университет и в справочника, се приемат кандидат-студенти, успешно положили конкурсните изпити, когато отговарят на едно от следните условия:

1. класирани с еднакъв бал;
2. инвалиди с трайни увреждания и намалена работоспособност 70% и над 70%;
3. военноинвалиди и военнопострадали;
4. кръгли сираци до 26-годишна възраст, навършена в годината на кандидатстване;
5. майки с три и повече деца до 6 г.;
6. близнаци, кандидатствали едновременно в едно и също професионално направление, и единият от тях е приет.

Чл. 7. (1) Местата за прием на студенти за обучение, субсидирano от държавата и за обучение срещу заплащане при условията и по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „б“ от

ЗВО се утвърждават ежегодно от Министерския съвет по предложение на Университета. Обявяват се по специалности, форми на обучение, квоти и основание за прием (държавна субсидия и обучение срещу заплащане).

(2) Местата за прием на студенти за обучение срещу заплащане при условията и по реда на чл. 21, ал. 2 от ЗВО са в рамките на свободния капацитет на професионалното направление.

Чл. 8. (1) В Университета могат да кандидатстват за всички специалности и форми на обучение лица, които отговарят на следните условия:

1. да имат завършено средно образование, което им дава право да продължат обучението си във висши училища;

2. да имат балообразуващи оценки в дипломата за средно образование за съответните специалности. При липса на такива кандидатите трябва да положат изпит по съответния учебен предмет в училище, определено от началника на съответното Регионално управление на образованието към Министерството на образованието и науката (МОН).

(2) Приемането на граждани на държави от Европейския съюз и на държави-стали по Споразумението за Европейското икономическо пространство се извършва при условията и по реда, определени за българските граждани.

(3) Гражданите на държави извън посочените в ал. 2, могат да кандидатстват за обучение при условията и по реда за приемане на български граждани, ако:

1. имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България;

2. имат статут на бежанци;

3. са от българска народност, удостоверена по реда на Постановление № 103 на Министерския съвет от 1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина.

Чл. 9. (1) За всяка кандидатстудентска кампания Университетът организира конкурсни изпитни сесии.

(2) Резултатите от кандидатстудентските изпити участват във формирането на състезателния бал и важат за класирането само в годината на провеждането им.

(3) Кандидатстудентските изпити се организират и провеждат по график от комисии, назначени със заповед на Ректора.

(4) Програмите на конкурсните изпити се определят от съответните факултети в съответствие с изучавания материал в средните училища на Република България.

Чл. 10. Начинът за формиране на бала за класиране на кандидат-студентите по отделните специалности се посочва в Приложение към кандидатстудентския справочник.

Чл. 11. Класирането на кандидатите се извършва на етапи по низходящ състезателен бал по реда на посочените специалности, форми на обучение (редовна и задочна) и основание за прием (държавна субсидия и обучение срещу заплащане) в съответствие с предварително обявените места.

Чл. 12. (1) Записването на приетите студенти се извършва въз основа на заповед на Ректора след подадени документи, формиран състезателен бал и класиране.

(2) Студентите, които не са се записали в определения срок, губят придобитите права.

(3) При записването си студентите, приети за обучение срещу заплащане при условията на чл. 7, ал. 2, сключват с Университета договор за обучение.

Чл. 13. Кандидат-студенти, представили документи с невярно съдържание, или направили опит да заблудят приемните комисии или ръководството на Университета, се отстраняват от участие в конкурса. Ако неверността на кандидатстудентските документи бъде установена след приемането на кандидата за студент, той се отстранява, независимо от курса на обучение.

Глава трета

ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ В ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „МАГИСТЪР“ СЛЕД ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 14. Условията за прием на завършилите висше образование български граждани и граждани на друга държава – членка на Европейския съюз или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство за обучение в образователно-квалификационната степен „магистър“ в Университета се определят ежегодно в справочник за магистърски програми.

15. (1) Кандидатстването и приемът в образователно-квалификационната степен „магистър“ се извършва на основание Закона за висшето образование, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование по образователно-квалификационни степени, Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и съгласно с условията, посочени в магистърския справочник.

(2) Местата за прием на студенти в образователно-квалификационната степен „магистър“ са както следва:

1. субсидирани от държавата – утвърждават се от Министерския съвет по предложение на Университета;

2. за обучение срещу заплащане:

2.1. броят на приеманите при условията и по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „б“ от ЗВО се утвърждава от Министерския съвет по предложение на Университета;

2.2. приеманите за обучение студенти при условията и по реда на чл. 21, ал. 3 от ЗВО са в рамките на свободния капацитет на професионалното направление.

(3) Местата по т. 1. и т. 2.1. се разпределят по специалности и форми на обучение по предложение на факултетите и се обявяват на страницата на Университета.

(4) Право на обучение срещу заплащане имат лица, завършили висшето си образование с успех, предвиден в Закона за висшето образование.

(5) Приетите за обучение срещу заплащане студенти нямат право до приключване на обучението си да променят основанието за приемане в специалността, в която са записани.

Чл. 16. (1) Приемането на студенти в магистърските програми се извършва чрез конкурс по документи, а за определени програми – и по други критерии, поставени от съответния факултет.

(2) Сроковете за подаване на документи и/или графиците за провеждане на конкурсните изпити се обявяват и изпълняват от съответните факултети.

Чл. 17. (1) За обучение в образователно-квалификационната степен „магистър“ могат да кандидатстват лица, които имат придобита образователно-квалификационна степен „профессионален бакалавър по...“, „бакалавър“ или „магистър“ и отговарят на условията за прием, обявени за конкретната магистърска програма.

(2) Лица с образователно-квалификационна степен „профессионален бакалавър по...“ имат право да кандидатстват за обучение само в магистърски програми в същото професионално направление по учебен план с не по-малко от 120 кредити.

(3) Действащи студенти - магистри или лица, завършили (вкл. и семестриално) висше образование с придобита ОКС „магистър“, субсидирано от държавата, могат да кандидатстват само за места в платена форма на обучение. Същото се отнася и за завършилите висше образование, които ползват правата на магистри по § 6 от Преходните и Заключителните разпоредби на ЗВО.

(4) Студенти, приети за обучение в ОКС „магистър“ в нарушение на ал. 3 поради укриване на информация, следва да платят дължимите такси в едномесечен срок от получаване на уведомлението за установеното нарушение. При отказ или неспазване на указания срок, те се отстраняват от Университета без възстановяване на платената семестриална такса.

Чл. 18. (1) Кандидатите за обучение в магистърските програми подават лично или чрез други лица необходимите документи в предвидените за кандидатстване срокове в деканата на съответния факултет.

(2) Документите на кандидатите се проверяват за съответствия с изискванията за съответната магистърска програма.

(3) Лица, завършили висше образование в чужбина, могат да кандидатстват за обучение в магистърската степен след признаване на образоването от Университета. Чуждестранните граждани трябва да представят документ за владеене на български език, издаден от висше училище в Република България.

Чл. 19. Състезателният бал се формира като сума от средния успех от следването и средния успех от държавните изпити (дипломна работа) от дипломата за висше образование и други допълнителни изисквания на факултетите, ако има такива.

Чл. 20. Класирането на кандидатите се извършва по реда на посочените специалности и форми на обучение и по низходящ ред на състезателния бал.

Чл. 21. (1) Новоприети студенти, които не са се записали в определения срок, губят правата си.

(2) Студентите, обучавани по държавна поръчка, заплащат такса за обучение в размер, определен от МС.

(3) Студентите, приети за обучение срещу заплащане при условията на чл. 15, ал. 2, т. 2.2, сключват с Университета договор за обучение.

(4) Годишните такси за обучението за всяка магистърска програма се утвърждават ежегодно от Академичния съвет по предложение на факултетите.

Глава четвърта

ПРИЕМ НА ЧУЖДЕСТРАННИ СТУДЕНТИ – ГРАЖДАНИ НА ДЪРЖАВИ ИЗВЪН ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ЕВРОПЕЙСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО

Чл. 22. Приемът и обучението на чуждестранни студенти – граждани на държави извън ЕС и ЕИП се осъществяват съгласно изискванията на ЗВО и Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България.

(1) Чуждестранни граждани могат да кандидатстват и да се обучават в Университета, както следва:

1. в изпълнение на междуправителствени спогодби за образователен, научен и културен обмен;
2. съгласно актове на Министерския съвет;
3. при условията на чл. 95, ал. 8 и 10 от ЗВО.

(2) Чуждестранни граждани могат да кандидатстват за обучение и при условията и по реда за приемане на български граждани във висшите училища на Република България, ако отговарят на условията по чл. 8, ал. 3 от този правилник.

(3) Чуждестранни граждани, които кандидатстват по междуправителствени спогодби и съгласно актове на Министерския съвет, подават документите си в Министерството на образованието и науката и се приемат при условията и по реда, определени в съответната спогодба или акт на Министерския съвет.

(4) Чуждестранни граждани, които кандидатстват при условията по чл. 95, ал. 8 и 10 от ЗВО, подават документи в Университета в срок до 1 октомври в годината на кандидатстването.

(5) Документите за кандидатстване трябва да бъдат легализирани, преведени на български език и заверени в съответствие с разпоредбите на международния договор с държавата, в която са издадени, а при липса на такива разпоредби – по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа.

Чл. 23. (1) Чуждестранни граждани, които не владеят български език, през първата година се обучават в подготвителен курс по езикова и специализирана подготовка по български език в Департамента за чуждоезиково обучение на ПУ „Паисий Хилендарски“.

(2) Чуждестранни граждани, приети за студенти в Университета, могат да продължат обучението си в първи курс в специалността, в която са приети след успешно положени изпити в подготвителния курс по езикова и специализирана подготовка по български език и специализираните дисциплини на ниво B2, съгласно Общата европейска езикова рамка.

(3) Таксите за обучение на чуждестранни студенти се определят ежегодно с постановление на Министерския съвет.

Глава пета

ПРИЕМ НА ДОКТОРАНТИ И СПЕЦИАЛИЗАНТИ

Чл. 24. (1) Приемът и обучението на докторанти се извършват съгласно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ) и Правилника за развитие на академичния състав на Пловдивския университет “Паисий Хилендарски”.

(2) За докторанти могат да кандидатстват лица с придобита образователно-квалификационна степен „магистър“.

(3) Местата за прием на докторанти по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „а“ от ЗВО се утвърждават от Министерския съвет по предложение на Университета и се публикуват в Държавен вестник и на интернет страницата на Университета.

(4) Местата за прием на докторанти срещу заплащане по реда на чл. 21, ал. 5, от ЗВО се обявяват по предложение на факултетите без утвърждаване от Министерския съвет. В тези случаи докторантът сключва с Университета договор, който определя финансовите условия, правата и задълженията на страните. Договорът се сключва непосредствено след издаване на заповедта за зачисляване на докторанта.

(5) Обучението в докторантura се извършва в катедрите на Университета по акредитирани докторски програми.

(6) ФС на факултета, към който е записан докторантът, избира научния ръководител, който е хабилитирано лице или доктор на науките.

Чл. 25. Прием на специализанти се извършва чрез конкурс по документи и/или събеседване с кандидатите.

Глава шеста

УЧЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЯ

Чл. 26. (1) Учебният процес в ПУ “Паисий Хилендарски” се провежда по учебна документация за всяка специалност, която включва квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми на изучаваните дисциплини и ежегоден график на учебния процес. Учебната документация се съхранява на хартиен и електронен носител в Деканатите на факултетите/филиалите и в Ученен отдел и се публикува на интернет страницата на ПУ.

(2) Учебният план и квалификационната характеристика се разработва от работна група, определена от деканския/филиалния съвет на обучаващото звено, одобряват се факултетната/филиалната комисия по учебна дейност и от факултетен съвет, предлагат се за разглеждане от университетската комисия по Учебна дейност, след което се утвърждават от АС и се подписват от Ректора.

(3) Утвърдените от Ректора учебни планове се въвеждат в университетската информационна система.

(4) Учебните планове на междуфакултетски специалности задължително се съгласуват между обучаващите звена преди представяне за утвърждаване от АС.

(5) Учебната документация подлежи на периодичен анализ и актуализиране при отчитане мнението на заинтересованите страни (студенти, потребители на кадри и други организации).

Чл. 27. Квалификационната характеристика определя образователните цели на специалността; знанията и уменията, необходими за успешна професионална дейност; общотеоретична подготовка; професионалните компетентности и области на професионална реализация. Квалификацията в резултат от програмата е ясно определена и оповестена и се отнася до точното ниво в националната квалификационна рамка за висше образование.

Чл. 28. (1) Учебният план е основен документ, в който се определят:

1. наименованието на специалността;
2. образователно-квалификационната степен;
3. професионалното направление;
4. формата и продължителността на обучение;

5. учебните дисциплини – задължителни, избираеми, факултативни. За всяка дисциплина се посочва: хорариум, разпределен по семестри, форми на учебни занятия, вид и обем заетост; извънаудиторната заетост; формите за проверка и оценяване на знанията (изпит, текуща оценка); присъжданите кредити;

6. формата на практическо обучение и/или преддипломен стаж;
7. формата на дипломиране.

(2) Учебните планове се разработват съобразно приет от Академичния съвет стандартизиран ECTS формат и единни правила.

(3) ECTS форматът на учебния план съдържа и квалификационната характеристика на специалността.

Чл. 29. Общият хорариум на дисциплините, съгласно учебния план, трябва да е в границите, определени с държавните изисквания за придобиване на съответната образователно-квалификационна степен.

Чл. 30. (1) Общата аудиторна заетост при задочна форма на обучение не може да бъде по-малко от 50% от тази, предвидена за редовна форма на обучение, освен ако законодателството предвижда друго.

(2) Срокът на обучение в задочна форма не може да бъде по-малък от срока за редовна форма в съответната образователно-квалификационна степен.

Чл. 31. (1) Обучение на студенти по индивидуален учебен план се допуска само след успешно приключване на първата учебна година и при разрешение от декана на факултета/ директора на филиала.

(2) Аудиторната заетост за обучение по индивидуален учебен план не може да бъде по-малка от тази за съответната форма на обучение в специалността за дадената образователно-квалификационна степен.

(3) Индивидуалният план за обучение се утвърждава от факултетния/филиалния съвет. Изпитите се полагат с индивидуални протоколи в рамките на изпитните сесии за редовно и/или задочно обучение.

Чл. 32. (1) Промени в учебните планове с временно или дългосрочно действие се извършват само с решение на Академичния съвет по мотивирано предложение на факултетния съвет.

(2) Списъците на избираемите и факултативните дисциплини се актуализират за всяка учебна година с решение на факултетните съвети.

(3) Проект на актуализиран учебен план се внася за утвърждаване от академичния съвет веднъж годишно в сроковете, посочени в Правилата за организация на учебния процес за съответната академична година, в следните случаи:

1. при изменения в нормативната уредба, свързани с изискванията за обучение и преподаване;

2. по препоръки, формулирани в решения по процедури за програмна акредитация и следакредитационно наблюдение и контрол;

3. следствие анализ на действащата учебна документация и проучване на удовлетвореността на студентите от учебния процес;

4. по предложения от преподаватели, студенти, потребители на кадри.

Чл. 33. (1) Учебните планове на специалностите, по които се провежда обучение във филиалите на Университета, се приемат от съветите на основните звена, осигуряващи обучението в съответните професионални направления.

(2) За специалности, изучавани в Университета и във филиалите, са допустими различия в плановете само по отношение на:

1. намалена аудиторна заетост (не по-малка от 2200 часа) при запазване броя на кредитите.

2. разпределението на дисциплините по семестри (когато е целесъобразно);

3. предлаганите избираеми и факултативни дисциплини.

(3) Различия в учебните плановете на изучаваните в Университета и във филиалите специалности не се допускат на основанието по ал. 2, т. 1 за учебните дисциплини и формите за практическо обучение за придобиване на професионална квалификация „Учител“.

Чл. 34. Учебните планове на всички видове допълнителни учебни дейности (за повишаване на квалификация, за преквалификация и специализация на специалисти с висше образование) се разработват и се приемат от съветите на съответните основни звена и се утвърждават от АС.

Чл. 35. (1) Учебното съдържание на всяка дисциплина се отразява в учебна програма и включва не по-малко от 15 часа аудиторна заетост за обособена част, съгласно чл. 40 от ЗВО.

(2) Учебната програма се изготвя по утвърден от Академичния съвет единен формат и включва: кратка анотация, описваща целите и задачите на обучението по съответната учебна дисциплина, структурата на учебното съдържание и очакваните резултати от обучението; тип на дисциплината (задължителна, избираема, факултативна); присъждани кредити; тематично съдържание на дисциплината с разпределение на учебното време по теми за предвидените в учебния план видове занятия; техническо

осигуряване на обучението; методи на преподаване; форми за проверка на знанията; критерии за оценяване; списък на препоръчителната литература.

(3) Учебната програма се разработва от компетентен по съответната дисциплина преподавател или екип от преподаватели, приема се от Катедрения съвет на катедрата, провеждаща обучението по тази учебна дисциплина и се утвърждава от Факултетния/Филиалния съвет, който администрира съответната специалност/специалности.

Чл. 36. Годишният график на учебния процес се изготвя не по-късно от два месеца преди започване на учебната година, приема се от Академичния съвет и се утвърждава със заповед на Ректора.

Глава седма

ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

Чл. 37. (1) Обучението на студенти за придобиване на ОКС „бакалавър“ и „магистър“ се провежда в редовна, задочна и дистанционна форма.

(2) Обучението на докторанти за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ се извършва в редовна, задочна и дистанционна форма или чрез самостоятелна подготовка.

(3) Завършилите различните форми на обучение получават еднаква образователно-квалификационна степен и професионална квалификация, ако са изпълнили изискванията на учебния план за съответната специалност.

Чл. 38. (1) Обучението за придобиване на ОКС „бакалавър“ се организира за лица със завършено средно образование.

1. Осъществява се по учебен план за съответната специалност с хорариум не по-малък от 2200 часа и не по-голям от 3000 часа аудиторна заетост за редовна и дистанционна форма на обучение и не по-малко от 50% от този хорариум – за задочно обучение, освен ако законодателството предвижда друго.

2. Срокът на обучение е четири години и осигурява придобиване на не по-малко от 240 кредита за целия курс на обучение.

(2) Обучението за придобиване на ОКС „бакалавър“ се организира и за лица, притежаващи ОКС „професионален бакалавър“ в същото професионално направление и са обучавани по учебен план, позволяващ продължаване на обучението по учебен план на специалността с не по-малко от 60 кредита.

Чл. 39. Обучението в ОКС „магистър“ се организира за лица:

(1) *Завършили средно образование.*

1. Провежда се по учебен план за съответната специалност с минимален срок за обучение пет години и придобиването на не по-малко от 300 кредита за целия курс на обучение с хорариум не по-малък от 3000 часа аудиторна заетост за редовно обучение, не по-малко от 50% от този хорариум – за задочно обучение и 30% – за дистанционно обучение.

2. Срокът за обучение и хорариумът за специалностите от регулираните професии се определя с учебния план за съответната специалност, при спазване на държавните изисквания.

(2) *Притежаващи диплома за висше образование с ОКС „профессионален бакалавър“*.Осъществява се по учебен план за магистърски програми в същото професионално направление със срок за обучение не по-малък от 4 семестъра и придобиване на не по-малко от 120 кредити за целия курс на обучение.

(3) *Притежаващи диплома за висше образование с ОКС „бакалавър“ или „магистър“ от друго професионално направление (неспециалисти)*.Осъществява се по учебен план със срок за обучение не по-малък от 4 семестъра и придобиване на не по-малко от 120 кредити за целия курс на обучение.

(3) *Притежаващи диплома за висше образование с ОКС „бакалавър“ или „магистър“ в същото професионално направление (специалисти)*.Осъществява се по учебен план със срок за обучение не по-малък от 2 семестъра и придобиване на не по-малко от 60 кредити за целия курс на обучение.

Чл. 40. (1) Учебният процес в редовна форма на обучение се организира в учебни години, учебни семестри, учебни седмици, учебни дни и учебни часове.

(2) Учебната година е с продължителност 30 седмици и се разпределя на два семестъра от по 15 седмици.

(3) След всеки семестър се определя редовна изпитна сесия с продължителност 4 седмици. Поправителната и ликвидационната сесии се провеждат преди началото на следващата учебна година.

(4) Между учебните години, както и за Коледните и Великденските празници, се определят ваканции.

(5) Учебният ден в редовна форма на обучение не може да съдържа повече от 8 часа. Продължителността на учебния час е 45 минути.

(6) Разписът на учебните занятия се утвърждава за всеки семестър от декана на факултета или от директора на филиала по учебни часове за учебни седмици. Промяна в учебния разпис се допуска само след мотивирана и писмено подадена информация, подписана от декана на съответния факултет, до инспекторите от отдел “Учебен”, отговарящи за разписа.

Чл. 41. (1) Учебният процес в задочна форма на обучение се организира по учебни години в два учебни цикъла от очни занятия, всеки от тях с продължителност 4 седмици.

(2) Учебният ден не може да включва повече от 10 учебни часа.

(3) След всеки цикъл очни занятия се определя редовна изпитна сесия с продължителност до 3 месеца. Поправителната сесия се провежда през м. юни, а ликвидационната – през първата седмица на м. юли.

Чл. 42. (1) Учебният процес за всяка форма на обучение се провежда по график, който включва:

1. началото на учебните занятия

2. продължителността на учебните семестри или очните занятия;

2. началото и края на изпитните сесии;
3. периоди за ваканции.

(2) Учебният процес за придобиване на ОКС „магистър” след висше образование започва от зимен семестър за обучение по държавна поръчка, а за обучение срещу заплащане може да започва по изключение и от летен семестър при мотивирано предложение на декана.

(3) Графикът на учебния процес за обучение на студенти в ОКС “бакалавър” се изготвя ежегодно от Ученен отдел, утвърждава и се утвърждава от АС.

(4) Графикът за обучение на студенти за придобиване на ОКС “магистър” след висше образование се определя с нарочна заповед на Ректора по предложение на ръководителите на магистърските програми.

Чл. 43. (1) Обучението на студентите в различните му форми – редовно, задочно и дистанционно, се провежда по курсове.

(2) При необходимост курсовете се делят на потоци, групи и подгрупи.

(3) Максималната численост на потока е 120 студенти, на групата – 30, а на подгрупата 15.

(4) Разделянето на курсовете в потоци, групи и подгрупи се утвърждава ежегодно със заповед на Ректора по предложение на съответния факултетен съвет, като се отчита спецификата на обучението, възможностите на материално-техническата база и икономическата целесъобразност.

(5) Минималният брой студенти, при който може да стартира обучение в платени магистърски програми, се определя с решение на факултетния съвет.

Чл. 44. (1) Обучението по учебна дисциплина се провежда чрез лекции, упражнения (семинарни, лабораторни, практически), контролни и курсови работи и проекти, учебни практики, разработване на дипломни работи, консултации, самостоятелна подготовка и други форми, предвидени в учебния план.

(2) Лекциите се изнасят пред потоци, в които се включват студенти, изучаващи определена дисциплина по една и съща учебна програма.

(3) Семинарните упражнения се провеждат по учебни групи, а лабораторните и практическите упражнения – по учебни подгрупи.

(4) Присъствието на семинарни, лабораторни и практически упражнения и на учебни практики е задължително и се контролира от преподавателите.

(5) Дейностите, формите на извънаудиторната заетост и контролът върху тях се определят с учебните програми по отделните дисциплини.

Чл. 45. (1) Професионално-практическото обучение се провежда в училища и учебно-възпитателни заведения, междуучилищни центрове, социални и медицински заведения, лаборатории, предприятия, технологични и научно-технологични центрове, културни институти и други, с които Университетът има подписани договори за практическо обучение на студенти.

(2) Професионално-практическото обучение на студентите се осъществява:

1. За педагогически и всички специалности, при които се придобива квалификация „учител“. Провеждането му е съобразено с изискванията на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“;

2. За непедагогическите специалности практиките се осъществяват в съответствие с учебните планове за специалността.

(3) Видът, продължителността, сроковете и съдържанието на практиките се определят с учебните планове и програми за отделните специалности, съобразно държавните изисквания.

(4) Контролът и оценката на професионално-практическото обучение се регламентира в учебните планове и учебните програми.

(5) Студенти в задочна форма на обучение, които работят по специалността, могат да се освобождават от преддипломен стаж и се явяват само на изпит, ако такъв е предвиден в учебния план.

Чл. 46. (1) Учебните занятия за всяка специалност се провеждат по разпис, изготвен от Ученен отдел по заявка на факултетите.

(2) Разписите по учебни часове за учебни седмици се утвърждават от декана и се обявяват, включително и на интернет-страниците на Университета и на факултетите, най-късно до две седмици преди началото на семестъра.

(3) Учебните разписи за съответната учебна година се съхраняват в отдел „Ученен“.

Чл. 47. Проверката и оценката на знанията и уменията на студентите по съответната дисциплина се извършва чрез определената в учебния план форма (изпит, текуща оценка) и по критериите, разписани в учебната програма.

Чл. 48. (1) Текущото оценяване се провежда в хода на аудиторната работа през семестъра и има за цел системно и задълбочено усвояване на преподаваната материя.

(2) Обект на текущото оценяване на студентите са:

1. участието в учебния процес;
2. изявата във формите на възложена самостоятелната работа;
3. резултатите от текущия контрол.

(3) Формите на текущ контрол са контролни работи, тестове, колоквиуми, курсови работи и проекти.

(4) Условията на текущото оценяване по всяка дисциплина се определят в учебната програма. В началото на семестъра преподавателят информира студентите за тези условия.

(5) Оценяването на дисциплините с текуща оценка се извършва най-малко чрез две писмени контролни работи в рамките на семестъра, в който се изучава дисциплината. Получилите слаба оценка на текущия контрол имат право да се явят на изпит само по време на поправителна или ликвидационна сесия.

Чл. 49. (1) Семестриалните изпити се провеждат след края на семестъра по време на изпитните сесии, определени в учебния график.

(2) В зависимост от спецификата на учебния курс семестриалните изпити могат да бъдат писмени, устни, писмени и устни или практически. Основна форма за оценяване на знанията на обучаваните е писменият изпит.

(3) Семестриалните изпити се провеждат по предварително обявени в учебната програма на дисциплината изпитни програми или конспекти.

(4) В зависимост от спецификата на учебния курс крайната оценка се формира от оценката от изпита и от текущото оценяване. Начинът за формиране на крайната оценка се описва в учебната програма.

(5) При провеждането на семестриални изпити се спазват следните изисквания:

1. изпитите се полагат пред преподавателя, който е чел лекциите по съответната дисциплина.

2. при обективна невъзможност изпитът да бъде проведен от титуляра, ръководителят на катедрата определя друг изпитващ, като уведомява писмено декана на факултета и инспектора на специалността за промяната.

3. при изключителни обстоятелства и при подадено заявление от студент за оспорване на оценка, деканът на факултета, в който се обучава студентът, назначава комисия от преподаватели за провеждане на изпит.

Чл. 50. (1) Знанията и уменията на студентите се оценяват по шестобална система, като се прилагат въведените от Закона за висшето образование степени: отличен (6,00), много добър (5,00), добър (4,00), среден (3,00) и слаб (2,00). За успешно положен се счита изпит, оценен най-малко със среден (3,00). По решение на ФС може да се приложи и друга система за оценяване, като се осигури сравнимост на оценките с тези по шестобалната система.

(2) Преподавателят е длъжен да обяви в определения срок резултатите от проведения изпит и предостави възможност на студентите да разгледат своите работи и да се запознаят с мотивите за тяхното оценяване.

(3) Всички работи от писмени изпити, курсови проекти, курсови задачи и други материали, чрез които се оформя крайната оценка на студента, се съхраняват от съответните преподаватели в продължение на една година.

Чл. 51. (1) В рамките на една учебна година студентите имат право да се явят на изпит по всяка учебна дисциплина по един път на редовна, поправителна и ликвидационна сесия.

(2) До явяване на изпит се допуска студент, който е изпълнил успешно всички задължения през семестъра, предвидени в учебната програма на съответната дисциплина.

(3) Всички изпити се провеждат в рамките на сесиите, приети с графика на учебния процес, и на датите, посочени за съответния курс, специалност и форма на обучение. Изключения се допускат по уважителна причина след разрешение на декана по молба на студента, придружена със съответен документ и подадена не по-късно от 7 дни след датата на провеждане на изпита;

(4) Семестриално завършили и прекъснали студенти, условно записани и преместени от една специалност/ форма на обучение в друга и от едно висше училище в

друго могат да се явяват с индивидуален протокол в рамките на изпитните сесии, определени за редовно и задочно обучение.

(5) Не се допуска допълнително явяване за повишаване на оценка от семестриален и държавен изпит и/или защита на дипломна работа.

Чл. 52. (1) Оценките от изпитите за всяка дисциплина се вписват в студентската книжка, изпитния протокол и главната книга с подписа на изпитващия преподавател в срок не по-късно от седем дни от датата на провеждане на изпита. Задължително се попълват всички реквизити на протокола и на главната книга.

(2) Протоколите за всеки изпит се генерираят от информационната система на Пловдивския университет и се получават от инспекторите на съответната специалност лично от преподавателя и се връщат по същия начин.

(3) Индивидуални протоколи се издават на студенти, отговарящи на условията по чл. 51, ал. 3 и 4, както и на обучаващи се по индивидуален план и приравняващи. При явяване с индивидуален протокол студентът съгласува със съответния преподавател датата на явяване на изпит.

(4) Организацията и отговорността за провеждането на семестриалните изпити се осъществява от изпитващия преподавател, а контролът – от ръководителя на катедрата, която организира обучението в съответната дисциплина, и от заместник-декан по учебната дейност.

Чл. 53. (1) За оценка на придобитите по време на обучението знания и умения на студентите се прилага системата за натрупване и трансфер на кредити.

(2) Целта на системата е да осигури на студентите възможност за изборност на дисциплини, самостоятелна работа и мобилност на основата на взаимно признаване на отделни периоди на обучение, които отговарят на част от учебния план на специалността и образователно-квалификационната степен.

(3) Кредитите са оценка на задълженията, които студентите трябва да изпълнят по дадена дисциплина като част от общите задължения, необходими за успешно завършване на една учебна година или семестър.

(4) Системата по ал. 1 се основава на не по-малко от 60 кредита за учебна година или 30 кредита за семестър, разпределени по учебни дисциплини, форми на практическото обучение и държавен изпит/защита на дипломната работа съгласно учебния план на специалността и образователно-квалификационната степен.

(5) По всяка дисциплина кредитите се формират от аудиторна заетост (хорариума от лекции, практически, семинарни и лабораторни упражнения, практики и др.), извънаудиторна заетост и за държавен изпит и/или защита на дипломна работа.

(6) Кредитите по ал. 3 се присъждат на студенти, които са завършили успешно съответната учебна дисциплина и/или модул чрез полагане на изпит или друга форма на оценяване.

(7) Кредити от двусеместриални учебни курсове се придобиват след успешно приключване на целия курс.

(8) Кредитите за държавен изпит и/или защита на дипломна работа се присъждат след успешното им полагане.

Чл. 54. (1) Кредитите по учебни дисциплини, придобити в друго висше училище, се признават от специализираните факултетни комисии по учебна дейност на основата на представена академична справка и/или учебни програми на дисциплините и писмено становище на ръководителите на катедрите, осигуряващи обучението по съответните дисциплини в ПУ.

(2) При признаване на успешно положени изпити се отчита съответствието на хорариума и съдържанието на учебния материал по дисциплината (не по-малко от 80%) с учебната дисциплина от учебния план на съответната специалност в ПУ, като броят на кредитите се приравнява към определените в плана за признатата учебна дисциплина.

(3) Кредитите по дисциплини, несъответстващи (съдържателно и по хорариум) на задължителни дисциплини от учебния план на съответната специалност, които са придобити от период на частично на студенти по европейски програми за образование и обучение и в рамките на договорни взаимоотношения с чуждестранни висши училища, могат да се признават като изучавани избираеми и/или факултативни дисциплини. Дисциплините се вписват на български език в Главната книга и в дипломното приложение, заедно със съответните оценки по шестобалната система.

Чл. 55. (1) Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален план, който се разработва съвместно от докторанта и определения му научен ръководител и се приема от ФС.

(2) ФС ежегодно приема ежегодния отчет на докторанта и утвърждава оценката, поставена от научния му ръководител.

(3) Докторантурата включва подготовка и полагане на изпит/и, провеждане на научно-изследователска или художествено-творческа дейност и педагогическа дейност и защита на дисертационен труд.

(4) Докторантурата може да се осъществява и чрез самостоятелна подготовка, за която се осигурява обучение в съответствие с другите форми на докторантура.

(5) Образователната и научна степен „доктор“ се дава на докторант, който е положил изпитите, предвидени в индивидуалния учебния план, и е защитил дисертационен труд при условията и по реда на Закона за развитието на академичния състав на Република България.

Чл. 56. (1) Обучението на специализанти се провежда под формата на редовно, задочно и дистанционно обучение.

(2) Обучението на специализантите е платено. Таксите за обучение се определят на основата на план-сметка, подготвена от звеното, организирало обучението, и утвърдена от Ректора.

Глава осма

ДИПЛОМИРАНЕ

Чл. 57. (1) Обучението по всяка специалност от ОКС „бакалавър“ и „магистър“ завършва с държавен изпит или със защита на дипломна работа съобразно държавните изисквания за съответната ОКС и специалност. При обучение, предвиждащо придобиване на професионална квалификация „учител“, се провежда и държавен практико-приложен изпит.

(2) Държавен изпит или защита на дипломна работа за всяка от формите на обучение се организират в рамките на две дипломни сесии. По решение на факултетните съвети може да се организира и допълнителна държавна изпитна сесия.

(3) Видът държавните изпити се определят в учебните планове на специалностите, в съответствие с държавните изисквания.

(4) До държавен изпит или защита на дипломна работа се допуска студент, който е семестриално завършил и с успешно положени всички семестриални изпити.

(5) Защита на дипломна работа имат право да избират студенти, отговарящи на условията, определени от съответния факултетен съвет.

Чл. 58. (1) Държавните изпити и защитите на дипломни работи се провеждат съгласно държавните изисквания за дипломиране от назначени от ректора комисии, в състава на които влизат не по-малко от трима хабилитирани преподаватели, а за специалността „Право“ - двама хабилитирани преподаватели и един представител на практиката. По изключение в състава на комисията могат да участват и преподаватели с образователно-научна степен „доктор“. В изпитната комисия могат да се включват и външни за ПУ лица.

(2) Броят и съставът на държавните изпитни комисии се определя със заповед на Ректора по предложение на факултетните съвети.

(3) Оценките от държавните изпити и защитите на дипломните работи са окончателни и не подлежат на обжалване и преразглеждане.

Чл. 59. (1) За държавен изпит или защита на дипломна работа за всяка от формите на обучение се организират две изпитни сесии за всяка учебна година. Сроковете на сесиите се определят с решение на съответния факултетен съвет.

(2) Организацията по провеждането на държавните изпити и защитите на дипломните работи се осъществява от факултетите.

Чл. 60. (1) Държавният изпит се провежда по изпитна програма, включваща теми от изучавания материал по задължителни дисциплини, съобразно спецификата на специалността.

(2) Изпитната програма се утвърждава по ред, установлен в съответния факултет и се предоставя на студентите не по-късно от 3 месеца преди провеждането на държавния изпит.

(3) Държавният изпит е писмен и се провежда по установени в съответния факултет правила, освен ако в нормативен акт не е предвидено друго.

Чл. 61. (1) Дипломните работи се разработват по теми от областта на специалността, по която студентите се обучават.

(2) Студенти, които желаят да разработят дипломна работа и отговарят на изискванията на чл. 57, ал. 5, подават заявление до ръководителя на специализиращата катедра за определяне на темата и научния ръководител не по-късно от началото на последния учебен семестър.

(3) Студентът представя завършената и утвърдената от научния ръководител дипломна работа на хартиен и на електронен носител в специализиращата катедра, не по-късно от 15 дни преди защитата.

(4) Дипломната работа се рецензира от преподавател, определен с решение на катедрата или студентът докладва резултатите от проведеното изследване на предварително обсъждане в катедрата, към която е научният ръководител. Допускането до защита във втория случай е на основата на положително решение на катедрения съвет за готовността за защита пред държавна изпитна комисия.

Чл. 62. Оценките от държавните изпити и защити на дипломни работи се нанасят в протокол, който се подписва от всички членове на държавната изпитна комисия, а в главната книга – от председателя на комисията.

Чл. 63. Студенти, неявили се или неуспешно положили държавен изпит/защитили дипломна работа в срок до 3 години от семестриалното завършване (2 години за магистри след висше образование) се отстраняват със заповед на ректора.

Чл. 64. Отстранените на основание чл. 64 студенти могат да възстановят права за допускане до държавен изпит или до защита на дипломна работа със заповед на ректора по предложение на декана на факултета.

Чл. 65. (1) След успешно изпълнение на всички задължения по учебния план на студента се издава диплома за завършена ОКС на висше образование с придобита квалификация по определена специалност, независимо от календарния срок на обучение. Дипломиряните студенти получават след писмено заявено искане и европейско дипломно приложение.

(2) Видът, съдържанието и оформлението на дипломата съответствуват на държавните стандарти.

Глава девета

СТУДЕНТИ, ДОКТОРАНТИ И СПЕЦИАЛИЗАНТИ

Чл. 66. В ПУ се обучават студенти, докторанти и специализанти.

(1) Студенти са лицата, които се обучават за придобиване на образователно-квалификационната степен (OKC) „бакалавър” или „магистър”.

(2) Докторанти са лицата, които притежават OKC „магистър” и се подготвят за придобиване на образователната и научна степен (OHC) „доктор”.

(3) Специализанти са лицата, които се обучават за повишаване на квалификацията по учебен план, без да придобиват по-висока OKC или нова специалност. Обучението на специализанти се провежда в редовна, задочна и дистанционна форма на обучение и се осъществява от отделните факултети или Департамента за квалификация и професионално развитие на педагогическите специалисти.

Чл. 67. (1) Статутът на студент и докторант се придобива със записване в Университета и се губи след отписване, независимо от основанията за това, както и за срока на отстраняване от Университета.

(2) Студент може да бъде всеки български гражданин, както и гражданин на друга държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, който е завършил успешно средно образование и е приет по установения за Университета ред.

(3) При определените в този правилник условия за студент може да бъде приет и чужденец. След постъпването си в Университета, той има правата и задълженията на българските студенти.

Чл. 68. (1) Студент, придобил ОКС „профессионален бакалавър“, има право да продължи обучението си за придобиване на образователна степен „бакалавър“.

(2) Студент, придобил ОКС „бакалавър“, има право да продължи обучението си за придобиване на образователна степен „магистър“ по избрана магистърска програма.

(3) Кандидатстването по ал. 1 и ал. 2 става при условията и реда на този правилник и съобразно държавните изисквания за придобиване на висше образование.

Чл. 69. (1) Освен установените в Конституцията и законите права, всеки студент от Университета има право:

1. да получи образование и професионална квалификация съобразно учебния план и държавните изисквания;

2. да изучава всички предвидени в учебния план на съответната специалност дисциплини;

3. да избира определения в учебния план на специалността брой избираеми и факултативни дисциплини;

4. да получава квалифицирана помощ и ръководство за своето професионално, научно и творческо израстване;

5. да се обучава едновременно по повече от една специалност при разрешение на декана (деканите, ако втората специалност е в друг факултет), когато това е възможно и при спазване на условията и реда на този правилник.

6. да се обучава по индивидуален план, ако отговаря на установените с правилника изисквания;

7. да се обучава в допълнителни курсове, при условия, определени от звеното, което ги реализира;

8. да се премества в друга специалност или форма на обучение, в друг факултет и в друго висше училище;

9. да прекъсва обучението си, както и да го продължава при условия и по ред, определени в настоящия правилник;

10. да ползва цялата материално-техническа, информационна и битова база на Университета – студентски столове и общежития, спортна база, база за културни дейности, медицинско обслужване и др., при условия и ред определение от Университета;

11. да участва в научноизследователска дейност на Университета;

12. да участва в проекти и програми за вътрешна и международна мобилност;

13. да избира и да бъде избиран в ръководните органи на Университета в рамките на определените квоти ;

14. да се сдружава с останалите студенти в учебни, научни, културни и спортни общности за защита и удовлетворение на своите интереси, както и да членува в организации, чиято дейност не противоречи на законите на страната и добрите нрави;

15. да ползва намаление при пътуване с градския и междуградския транспорт, съобразно действащото законодателство на Република България;

16. да бъде здравно осигурен за сметка на държавата до 26-годишна възраст, в случай че не получава трудови и извънтрудови доходи по смисъла на Закона за здравното осигуряване;

17. да получава стипендии и да ползва кредит за заплащане на такси и/или издръжка през периода на обучението, съгласно действащото законодателство;

18. да ползва ваканции не по-малко от 30 дни в рамките на една календарна година;

(2) Студентите имат равни права.

(3) Студентите – сираци, слепи, глухи, инвалиди с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто, военноинвалиди, военнопострадали и лица, отглеждани до пълнолетието си в домове за лица, лишени от родителска грижа, майки с деца до 6-годишна възраст, бременните и диспансеризираните, имат право следните допълнителни облекчения:

1. Перманентни сесии (по решение на декана на съответния факултет);

2. Посещават 50% от предвидените по учебния план на съответната специалност занятия (с разрешение на декана на факултета);

3. От заплащане на семестриални такси се освобождават кръгли сираци – до 26 годишна възраст; лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто; военноинвалиди; военнопострадали; лица, отглеждани до пълнолетието си в домове за лица, лишени от родителска грижа; докторантите през последните две години от докторантурата.

(4) Правата на действащ студент се упражняват до първа държавна изпитна сесия.

(5) Разпоредбите на този член се прилагат съответно и за докторантите и специализантите, обучаващи се в Университетата.

Чл. 70. (1) Всеки студент в Университета е длъжен:

1. да познава и спазва действащите законови и подзаконови нормативни актове относно висшето образование и вътрешните актове на Университета;

2. да съдейства за постигане на мисията и целите на Университета и за утвърждаване на неговия престиж;

3. да присъства редовно и да участва активно в учебния процес съгласно учебния план, учебните програми и учебното разписание;

4. да се подготвя и да полага в определените срокове семестриалните и държавни изпити и да изпълнява другите си задължения, предвидени в учебния план и учебните програми;

5. да завери семестъра;

6. да запише следващия семестър, съответно учебна година в определените срокове;
7. да спазва етичните норми в отношенията със своите колеги, с преподавателския, административния и помощио-техническия състав на Университета;
8. да зачита правата на интелектуална собственост, като носи отговорност за плагиатство;
9. да спазва установените правила за поведение и вътрешен ред в Университета, в студентските общежития, библиотеките и столовете;
10. да декларира в началото на всяка учебна година чрез декларация-образец обстоятелствата, свързани с наличие на доходи за здравно осигуряване;
11. да заплаща в срок дължимите студентски такси, определени със заповед на ректора;
12. да предоставя вярна информация относно студентското си положение;
13. да опазва имуществото на Университета.

(2) Разпоредбите на този член се прилагат съответно и за докторантите и специализантите, обучаващи се в Университета.

Чл. 71. (1) Всеки студент, който не спазва задълженията по предходната алинея, подлежи на следните санкции:

1. забележка;
2. предупреждение за отстраняване от Университета;
3. отстраняване от Университета:
  - за определен срок;
  - без право да се обучава в Университета.

(2) Наказанията по предходната алинея се налагат от Ректора с писмена заповед по предложение на Декана/Директора на филиала, след като последният е приел писмените обяснения от студента и е изяснил случая от фактическа страна. Заповедта се връчва на студента, при невъзможност се изпраща на обявения при записването му за студент домашен адрес с препоръчано писмо с обратна разписка.

(3) Разпоредбите на този член се прилагат съответно и за докторантите и специализантите, обучаващи се в Университета.

Чл. 72. При доказано преписване или ползване на други непозволени средства при осъществяване на текущ контрол, семестриален или държавен изпит или плагиатство при разработване на курсова или дипломна работа, на студента се поставя слаба оценка. Факултетният съвет може да предложи допълнителна санкция, вкл. отстраняване от Университета за определен срок.

Чл. 73. Избираемите и факултивните дисциплини се избират от студентите в рамките на предходния семестър след запознаване с учебните програми.

Чл. 74. (1) На студентите се осигурява квалифицирана консултантска помощ не само в рамките на учебния процес, но и чрез приемни часове на преподавателите – не по-малко от 2 астрономически часа всяка работна седмица.

(2) Всеки преподавател е длъжен да обяви в началото на семестъра дните и часовете за прием на студенти.

(3) Щатните преподаватели спазват приемните си часове през цялата учебна година с изключение на времето, през което са в отпуск.

Чл. 75. (1) Право на едновременно обучение по две специалности имат студенти, които са завършили първи курс (отделните факултетни съвети могат да поставят друго условие), постигнали са среден успех, не по-нисък от мн. добър /4,50/ и отговарят на държавните изисквания за прием в новата специалност, посочени в кандидатстудентския справочник за съответната година.

(2) Не се допуска паралелната втора специалност да бъде „Право“.

(3) За едновременното обучение по втора специалност се заплаща такса в размер, определен в съответствие с чл. 95, ал. 4 от ЗВО.

(4) Записването в нова специалност става след приключване на учебната година със заповед на Ректора.

(5) Прекратяването или прекъсването на обучението по основната специалност води автоматично до прекратяване или прекъсване на обучението и по втората.

(6) Признаването на положените изпити и съответните кредити от основната специалност се извършва по преценка от преподавателя по всяка учебна дисциплина, при условие че хорариумът и съдържанието на учебния материал съвпадат с не по-малко от 80%. По останалите учебни дисциплини студентът изпълнява всички предвидени задължения по учебния план за втората специалност.

(7) Дипломирането по втората специалност не може да предхожда дипломирането по основната специалност.

(8) Обучението във втора специалност може да се организира в рамките на утвърдените потоци и групи за специалността или по индивидуален учебен план.

(9) Когато студентът се обучава едновременно по две специалности в два различни факултета, дипломата-оригинал за средно образование се съхранява при инспектора, администриращ основната специалност.

Чл. 76. (1) Всеки студент има право да се запише в по-горен курс след успешно издържани семестриални изпити, включени в учебния план на специалността за съответния курс.

(2) Студентите могат да продължат обучението си в по-горен курс с невзети на определените сесии изпити (условно записване), по ред и условия, определени от факултетните/филиалните съвети. Тези изпити трябва да се положат до края на учебната година, в която студентите са записани условно. При неполагане или неуспешно полагане на изпитите студентите прекъсват следването си.

(3) Студентите, обучаващи се в ОКС „бакалавър“ в задочна форма на обучение имат право на две семестриални служебни заверки за целия период на следването.

Чл. 77. (1) Студент може да прекъсне обучението си в следните случаи:

1. при неуспешно полагане на определения от факултетния съвет брой изпити за преминаване в по-горен курс;

2. при неуспешно полагане на изпитите от предходна учебна година (при условно записване);
3. при незаверен семестър;
4. при невнесена семестриална такса;
5. по здравословни причини, удостоверено с медицински документ;
6. при бременност, раждане и отглеждане на дете до тригодишна възраст;
7. по семейни причини;
8. при обществени ангажименти, удостоверени с документ от държавни, съдебни и др. институции;
9. при отсъствие от страната (прекъсване се разрешава само след завършен първи курс за срок не повече от една година; ако пребиваването в чужбина е свързано с обучение, удостоверено с документ).

(2) Прекъсването на обучението става със заповед на Ректора по заявление на студента до декана (в случаите на ал. 1, т. 5, 6, 7 и 8) и/или по административен ред (в случаите на ал. 1, т. 1, 2, 3 и 4).

(3) Прекъсване на обучението се разрешава отделно за всяка учебна година.

(4) За целия период на следване студентът има право да прекъсне обучението си два пъти за срок от една година. Студенти, обучаващи се в надстроечни магистърски програми, имат право да прекъснат обучението си само веднъж.

(4) Прекъсналите студенти не губят студентските си права.

(5) По време на прекъсването студентът има право да полага изпити по учебни дисциплини, за които има заверени семестри с индивидуален протокол в рамките на изпитните сесии за редовно и/или задочно обучение.

(6) След изтичането на срока за прекъсването, студентът продължава обучението си по действащия към момента учебен план за съответния курс, ако са изпълнени изискванията за преминаване в по-горен курс.

Чл. 78. (1) Студент се отстранява от Университета със заповед на Ректора въз основа на доклад на Декана/ Директора на филиала в следните случаи:

1. системно неизпълнение на задължения, определени в този правилник или в съответния учебен план;
2. неспазване на разпоредбите на този правилник и други правилници на Университета;
3. предоставяне на неверни данни, въз основа на които е приет в Университета, или подправяне на документи за студентското му положение;
4. при две прекъсвания, след което не е изпълнил условията за записване в по-горен курс;
5. след първи курс, ако не е заплатил семестриалната такса за летен семестър и/или няма положени изпити за първи курс;
6. не се е дипломирал 3 години след датата на семестриално завършване (2 години за магистри след висше образование);

7. осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер;

8. в други случаи, когато това е предвидено в закон.

(2) Срокът на отстраняването се определя индивидуално за всеки конкретен случай от Ректора – със заповедта за отстраняване.

(3) При отстраняването си студентът губи студентските си права за периода на отстраняване.

Чл. 79. (1) Отстранен студент може да бъде възстановен по преценка и със заповед на ректора.

(2) Правото на възстановяване не се допуска в случаите на отстраняване поради фалшификация на документи.

(3) Отстраненият студент е длъжен да подаде писмено заявление до Ректора за възстановяване на студентските му права.

(4) Възстановяване на студентски права се извършва чрез заплащане на една годишна такса за платено обучение. Възстановилите права лица продължават обучението си по действащия към момента на възстановяване учебен план, като студентското положение (курс, приравнителни изпити и др.) се определят от Декана/Директора на филиала.

(5) В случаите на възстановяване на студентски права за допускане до държавни изпити и/или защита на дипломна работа без полагане на приравнителни изпити се заплаща сума в размер на една семестриална такса за обучение по държавна поръчка.

(6) На възстановените студенти се признават положените изпити преди отстраняването, които съвпадат с учебния план, по който са възстановени.

(7) За случаи, когато в Университета не се провежда обучение по специалността, по която отстранените студенти са се обучавали, същите имат право след възстановяване на правата да продължат обучението по специалност в същото професионално направление при изпълнение на изискванията за прием в нея. Студентското положение (курс, приравнителни изпити и др.) на възстановените по този ред студенти се определят от Декана/Директора на филиала.

Чл. 80. (1) Студент се отписва от Университета със заповед на Ректора в следните случаи:

1. При успешно завършен курс на обучение;

2. По собствено желание.

(2) Отписаните студенти губят студентски права.

Чл. 81. (1) Студентите могат да се преместват в друга специалност, в друг факултет на Университета и в друго висше училище (включително и извън страната) само след успешно приключване на първата учебна година и при спазване на държавните изисквания.

(2) Решение за преместване на студенти в друга специалност или в друга форма на обучение на същата специалност на един и същ факултет се взема от Декана на факултета.

(3) Решение за преместване на студенти в специалност на друг факултет се взема от ректора на Университета при съгласие на деканите на заинтересованите факултети и при изпълнение на изискванията за прием в съответната специалност.

(4) Записването на студент чрез преместване от друго висше училище става на основата на следните документи:

а) Заявление до ректор и декан, придруженото от заповед за отписване на студента от висшето училище, поради преместването му в Пловдивския университет;

б) Академична справка;

в) Други документи, произтичащи от решения на АС.

(5) Студентското положение (курс на следване, приравнителни изпити и др.) се определя от декана на приемащия факултет.

(6) Прехвърлянето на студент на Университета в друго висше училище става със заповед на ректора след съгласие на декана. За целта на студента се издава академична справка.

Чл. 82. (1) Обучение на студенти по индивидуален учебен план се допуска само след успешно приключване на първата учебна година и при разрешение от декана на факултета/директора на филиала.

(2) Индивидуалният план за обучение се изготвя от ръководителя на основното звено, отговарящо за обучението на студента, съгласувано със студента и се приема от факултетния съвет. Обучението се провежда в рамките на съществуващите групи и потоци на студентите в редовна и задочна форма на обучение. Изпитите се полагат с индивидуални протоколи по време на изпитните сесии за редовно и/или задочно обучение.

(3) Обучаващите се по индивидуален план студенти заплащат всички семестриални такси независимо от продължителността на обучението.

Чл. 83. (1) Студентите могат да участват в международна мобилност в рамките на европейски програми и проекти за образование и обучение и на договорни взаимоотношения с чуждестранни висши училища.

(2) Условията и редът за кандидатстване и класиране на студентите се определя от специфичните правила на съответната международна програма и се обявяват публично, включително на сайта на ПУ.

(3) За периода на мобилността студентите имат право на стипендия, здравно осигуряване и общежитие.

(4) Частичното обучение на студентите в периода на международна мобилност се провежда като част от обучението по учебния план на специалността им в ПУ и може да се осъществи по отделни учебни дисциплини или в рамките на един до два семестъра, според условията на конкретната програма за мобилност.

(4) За признаването на дисциплините със съответстващите им кредити и оценки от успешно положени изпити в чуждестранния университет се прилагат разпоредбите на чл. 55 от този Правилник.

Чл. 84. Обучението в допълнителни курсове за придобиване на допълнителна квалификация се провежда едновременно с това по основната специалност или след дипломиране.

(2) На успешно завършилите обучението за придобиване на допълнителна квалификация се издава съответен документ (удостоверение или свидетелство за професионална квалификация).

(3) Размерът на таксите за придобиване на допълнителна квалификация се определят от АС.

Чл. 85. Административното обслужване на студентите се осъществява от отдел “Учебен” и се уреждат с приет от Академичния съвет правилник. В обслужването на учебната дейност в университета участва и Университетският информационен център.

Чл. 86. Дейността на отдел “Учебен” се организира и ръководи от началник, който е на пряко подчинение на ректора, респективно заместник-ректора по учебната дейност. Началникът на отдела координира дейностите, свързани с административното обслужване на студентите от различните специалности.

Чл. 87. Всички нерешени въпроси в настоящия правилник се решават от ректора.

Чл. 88. Промени в настоящия правилник се утвърждават от Академическия съвет.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1 (отм. – 25.03.2019 г.)

§ 2. При случаи, неописани в настоящия правилник, се прилага Правилникът за устройството и дейността на ПУ или окончателно решение взема Ректорът.

§ 3. Правилникът влиза в сила от началото на учебната 2018/2019 г. Разпоредбите на отменените в § 1 глави на Правилника за устройството и дейността на ПУ се прилагат до влизането в сила на настоящия правилник.